

13.05.2016

Verdal kommune

Evalueringsrapport miljøteam ungdomsskole

Miljøteam | ungdomsskole

*«Uten miljøteam hadde
jeg ikke klart å fullføre
skolen!»*

Tidligere elev

Innhold

Hvorfor miljøteam?	1
Hvordan arbeider miljøteam?	2
Organisering av miljøteam	2
Evaluering og vurdering av miljøteamets aktivitet og måloppnåelse	3
Forslag til framtidige mål for miljøteamets arbeid	4
Vedlegg 1: Intervju av to ungdommer.....	5
Vedlegg 2: Miljøteamets egen beskrivelse av bakgrunn, mål og aktiviteter	6
Vedlegg 3: Undersøkelse Verdalsøra ungdomsskole (xx svar)	9
Vedlegg 4: Undersøkelse Vuku barne- og ungdomsskole (17 svar)	12
Vedlegg 5: Sammendrag – intervju med samarbeidspartnere miljøteam (M.T.)	14

Denne rapporten er utarbeidet på grunnlag av en evalueringsprosess som har vært gjennomført i etterkant av vedtak i Verdal kommunestyre om evaluering av kommunens spesifikke forebyggings tiltak. En arbeidsgruppe bestående av virksomhetsleder skole, skolefaglig rådgiver, leder for miljøteam og rådgiver i utviklingsstaben har arbeidet fram rapporten. Kommunalsjef oppvekst har vært oppdragsgiver.

Hvorfor miljøteam?

Verdal kommune skal jobbe forebyggende og med tidlig innsats. Mål og strategier i kommuneplanens samfunnsdel og kommunedelplan oppvekst understøtter dette perspektivet.

Med tidlig innsats menes minst 2 ting:

1. Det skal settes inn tiltak for å oppdage utfordringer hos barn og unge i en tidlig fase av utfordringene.
2. Det skal jobbes forebyggende helt fra tidlig alder helt fra fødsel av, gjennom barnehage og skole.

Kommunedelplan oppvekst i Verdal kommune legger føringer for at Verdal kommune skal ha helsefremmende skoler:

- Mobbefritt miljø
- Barna opplever mestring
- Bygger god psykisk helse
- Bygger god fysisk helse
- Bygger identitet, tilhørighet og trygghet.

For å oppnå dette skal Verdal kommune jobbe forebyggende og med tidlig innsats i følgende «kjede»:

1. Tiltak mot alle barn og ungdom.
2. Tiltak mot individ i «faresonen»
3. Tiltak mot individ med utfordringer.

Skolen skal søke å utligne sosiale forskjeller.

Miljøteam ungdomsskole skal jobbe på alle disse 3 trinn i kjeden, med hovedvekt på punkt 2, tiltak mot individ i faresonen. Det er en balansegang for miljøteamet å vurdere hvor mye det skal jobbes og involveres i punkt 1 – tiltak mot alle, og punkt 3, tiltak mot individ med utfordringer.

Hvordan arbeider miljøteam?

Miljøteam ungdomsskole skal være et team som arbeider med ungdom i ungdomsskolen i overgangen fra barneskole, gjennom ungdomsskoletiden, og i overgangen til videregående skole.

Miljøteam ungdomsskole skal jobbe på en slik måte at alle ungdommer blir kjent med teamet slik at teamet blir en trygg arena for ungdommen å søke hjelp og støtte.

Miljøteam ungdomsskole skal søke å arbeide forebyggende og oppsøkende for å finne de ungdommer som trenger ekstra støtte, veiledning og hjelp i skole, hjem og fritid.

Miljøteam ungdomsskole skal jobbe i det daglige i nært samspill med elever og foreldre, alle ansatte i skolen, men spesielt med rektor, kontaktlærere i skolen, helsesøstertjeneste, rådgivingstjenesten, ungdomskontakten og miljøteam videregående skole.

Miljøteam ungdomsskole skal, når de finner det nødvendig, sette inn tiltak selv, og eventuelt veilede ungdommer og foreldre som trenger videre oppfølging og hjelp til behandlende instanser slik som fastlege, helsesøster, psykiatri, politi med flere.

Organisering av miljøteam

Ressurser

Miljøteam ungdomsskole består p.t. av følgende ressurser, og skal jobbe på begge ungdomsskolene i kommunen:

- Leder miljøteam i 100% stilling (jobber med begge skoler)
- Miljøterapeut miljøteam i 100% stilling (jobber med begge skoler).
- Verdalsøra U: Miljøterapeut – 80% stilling.
- Vuku U.: Miljøterapeut 50% stilling.

Totalt: 330% eller 3,3 årsverk.

Personalansvar og delegasjon

Miljøteam ungdomsskole er plassert ved Verdalsøra ungdomsskole (kontor), og rektor ved Verdalsøra ungdomsskole har personalansvaret for de medlemmer av teamet som har kontorsted der. Rektor Vuku ungdomsskole har personalansvaret for miljøterapeut med kontor plass i Vuku.

Det legges vekt på at personalressurser i teamet må brukes der det til enhver tid er mest behov, men teamet kan ta utgangspunkt i en fordeling etter elevtall. Dette ledes og styres av miljøteamets leder.

Styringsgruppe og avgjørelsesmyndighet

Det har eksistert en styringsgruppe i kommunen for miljøteamet (Tidligere basisteam).

Denne har bestått av leder for barnevernet, kommunalsjef oppvekst, rektorer ved de to ungdomsskolene, virksomhetsleder for skole og sfo i Verdal kommune og leder for miljøteam.

Denne organiseringen fortsetter, men nå som en referansegruppe for virksomhetsleder skole og sfo. Referansegruppen blir et rådgivende organ hvor alle spørsmål rundt miljøteamets arbeidsområder mm kan drøftes.

Eventuelle vedtak som gjøres følger delegasjonsreglementet i Verdal kommune, og underskrives av virksomhetsleder skole og sfo.

Evaluering og vurdering av miljøteamets aktivitet og måloppnåelse

I inngangen til denne evalueringsprosessen ble det gjennomført en opplæring knyttet til evalueringsmetoder. Dette ble gjort i samarbeid med Østlandsforskning. Her ble det synliggjort hvor viktig målsettinger og måleindikatorer er når nye tiltak skal iverksettes. En dokumentgjennomgang viste imidlertid at mange av forebyggingstiltakene i Verdal kommune ikke hadde utformet tydelige målsettinger og måleindikatorer å evaluere på. Dette gjaldt også for miljøteam som forebyggingstiltak.

Samtidig kan det være vanskelig å dokumentere direkte effekter av forebyggende tiltak. Ofte er det flere faktorer som virker sammen, samtidig som andre og utenforliggende faktorer kan bidra til å motvirke hensikten med tiltaket.

Det er derfor vanskelig å vurdere *effekt* av miljøteamets innsats på nåværende tidspunkt. Forslag til målsettinger for miljøteamets videre arbeid er imidlertid utarbeidet, og er lagt inn på slutten av dette dokumentet.

Likevel er det både interessant og nyttig å evaluere både de prosessene og de erfaringene de ulike aktørene har gjort seg knyttet til miljøteamets arbeid. Gruppen som har jobbet med evalueringen har innhentet erfaringer fra følgende aktører:

- Personlig intervju med to tidligere elever som har hatt oppfølging av miljøteam (vedlegg 1)
- Miljøteamets egne beskrivelser av bakgrunn, mål og aktiviteter (vedlegg 2)
- Ansatte og ledere på de to ungdomsskolene, spørreundersøkelse i It's Learning (vedlegg 3 og 4)
- Intervjuer med sentrale samarbeidsaktører av miljøteam (vedlegg 5)

Disse tilnærmingene er mer en prosessevaluering enn en effektevaluering, men forteller likevel i stor grad om miljøteamets betydning når man både skal vurdere arbeidet fram til nå og når man skal stake ut kursen for framtidig innsats.

Disse evalueringene gir samlet sett et godt bilde på hvilken betydning miljøteamets aktivitet har for den målgruppen de skal bidra til å hjelpe, som er risikoutsatt ungdom. Miljøteamet er godt kjent blant elevene, blant skolens ansatte og blant samarbeidsaktørene. Samarbeidspartnere både i og utenfor skolen forteller om et nyttig og verdifullt samarbeid som bidrar i riktig retning for de elevene og ungdommene som trenger mer bistand enn det skolen og kommunalt støtteapparat alene per i dag kan gi dem. I intervju med tidligere elever uttaler en av elevene at han ikke hadde klart å fullføre skolen uten miljøteam. Dette er en viktig indikasjon på at miljøteamet utgjør en forskjell for elever som står i fare for å «falle utenfor».

Likevel ser vi at det fortsatt kan arbeides med forbedringsprosesser knyttet til samhandlingen og rolleforståelsen hos de ulike aktørene som arbeider med risikoutsatt ungdom, og at disse

ungdommene fortsatt blir sett, inkludert og ivaretatt på sine premisser i den «ordinære» skolehverdagen.

Forslag til framtidige mål for miljøteamets arbeid

Som tidligere nevnt ble det i inngangen til denne evalueringsprosessen gjennomført en opplæring knyttet til evalueringsmetoder. En dokumentgjennomgang synliggjorde at miljøteam som forebyggingstiltak i oppstarten ikke hadde formulert tydelige målsettinger. Nedenfor er det derfor utformet forslag til mål for miljøteamets videre arbeid:

Hovedmål:

Miljøteam ungdomsskole skal være tilgjengelig for alle ungdommer, med mål om å bli kjent ungdom som er i faresonen og/eller har psykososiale utfordringer. Teamet skal være en trygg arena med trygge voksne for alle elever. Miljøteam skal kjenne alle elever, og alle elever skal være kjent med en eller flere av de voksne i miljøteam.

Ungdom i faresonen:

Miljøteam ungdomsskole skal være et team som oppleves trygt for elever i faresonen knyttet til psykososiale utfordringer, og hvor elever får veiledning og hjelp til selv å takle sitt eget liv. I samarbeid med heimen, kan tiltak settes inn både på skole, i heimen og i fritiden for ungdommen.

Ungdom med klare utfordringer:

Miljøteam ungdomsskole skal være et team som oppleves trygt for elever med definerte psykososiale utfordringer, og teamet skal hjelpe disse til å få hjelp av andre hjelpetjenester. Miljøteam ungdomsskole skal også være et hjelpetiltak barnevernstjenesten i kommunen kan bruke etter avtale.

Samhandling og verdivalg:

Miljøteam ungdomsskole skal jobbe på en inkluderende måte, og være en tydelig støtte for alle kontaktlærere og andre gjennom gjensidig samarbeid.

Teamet skal jobbe etter Verdal kommunes verdigrunnlag: Lojalitet, ærlighet og respekt.

Dette er forslag til mål som må bearbeides videre for å bli tydeligere og målbare ved framtidige effektevalueringer og rapporteringer. Det vil være viktig med en bred tilnærming, og evaluering av effekter må skje ved hjelp av måleindikatorer i tilgjengelige statistikkbasert (eks. SSB, skoleporten/Udir) og undersøkelser som jevnlig blir gjennomført i kommunen (eks. Ungdata).

Vedlegg 1: Intervju av to ungdommer

Ungdom 1

Jeg hadde en del utfordringer på barneskolen. Jeg var utrygg og følte meg mobbet. Jeg var aggressiv og deltok i alle fall i en episode på skolen som jeg ikke er særlig stolt av.

Miljøteam kom på skolen for å snakke med meg allerede i 7.klasse. Barnevern og skole hadde tatt kontakt med miljøteam slik at de skulle møte meg og trygge meg i overgangen til ungdomsskolen. De hadde fått beskjed om at jeg ikke hadde det så godt. Miljøteam gjorde en stor forskjell for meg. Jeg ble tryggere som person, og fikk større tro på meg selv. På den måten slapp jeg å grue meg så mye til å starte på ny skole.

På ungdomsskolen fikk vi klasserom i nærheten av rommet til miljøteam. Det opplevdes trygt. Miljøteam er for alle, og det er akseptert å snakke med miljøteam.

Jeg tok ofte kontakt med Siri og Bendik i hele ungdomsskoletiden. Jeg snakket med de daglig, også på ettermiddagstid. Bendik stilte opp, og tok alltid en prat med meg når jeg tok kontakt eller ringte. Det hender jeg ringer Bendik også nå enda jeg nå går på videregående skole.

Jeg syntes også veldig om aktivitetene og turene miljøteam var med å arrangere.

De satte i gang mange aktiviteter som de som ville det kunne delta på.

Jeg synes miljøteam gjorde mye bra. Det var viktig at de har aktiviteter for alle.

Uten miljøteam hadde jeg ikke klart å fullføre skolen!

Jeg har nå kontakt med miljøteam på Verdal videregående. Før vi avsluttet ungdomsskolen ble det arrangert et fellesmøte med miljøteamene på ungdomsskolene og videregående. Vi ungdommene ble kjent med miljøteamet på Vvg før vi skulle starte der noe som kjentes trygt.

Miljøteam er det beste ved skolegangen. Jeg ser dem som min familie!

Ungdom 2

Dette er en gutt som hadde blitt mobbet fra 6.-10.klasse. Han syntes det var bra å være på kinokjelleren, selv om han var engstelig for at den verste mobberer skulle dukke opp der.

Han sier han kom i kontakt med Miljøteam på kinokjelleren, og nevner Øyvind, June og Bendik. De hjalp han videre i en vanskelig tid. Denne ungdommen hadde ikke helt klart for seg forskjellen på miljøteam, ungdomskontakt og kinokjelleren.

Han hadde også gått på «Svett-i-lag» som han opplevde som en bra plass å være.

Han husket at en fra miljøteam tok kontakt med han i skolegården, men mente selv det ikke hadde vært lett å gi han hjelp å støtte fordi han prøvde å holde seg skjult fysisk. I tillegg svarte han sjelden når noen spurte hvordan han hadde det.

Han har et godt inntrykk av det arbeidet miljøteam gjør. De hjelper elever som har utfordringer. Selv har han lært mye av de voksne i miljøteam, på kinokjelleren og ungdomskontakten, ikke minst det å bry seg om og hjelpe andre ungdommer som faller utenfor og blir mobbet.

Han har det bra i dag, har fullført skole og fått seg fagbrev.

Vedlegg 2: Miljøteamets egen beskrivelse av bakgrunn, mål og aktiviteter

Miljøteam ungdomsskole - Verdal kommune

Miljøteam er en del av den HELHETLIGE forebyggende satsingen som Verdal kommune har prioritert de siste årene. Miljøteam i Verdal (den gang Basisteam) ble opprettet 01.01.09 som en del av arbeidet med «planen for tidlig og samordnet innsats overfor barn og unge 6-16 i Verdal kommune»

Miljøteam ble, i planen, foreslått som et forebyggende tiltak fordi det i Verdal kommune ble sett en økende andel elever som hadde vansker med å tilpasse seg skolesystemet. Barneverntjenesten så samtidig en økende grad av saker hvor ungdommer hadde utviklet alvorlig atferdsproblematikk når de ble koblet inn.

Ønsket fra blant annet barnevernets side var å etablere et team i ungdomsskolen som kunne ta tak i arbeidet med de risikoutsatte ungdommene.

Årsaken til at arbeidet skulle starte i ungdomsskolen var blant annet risikofaktorer sett i overgangen mellom barneskole og ungdomsskole, puberteten med utprøving av grenser, samt at det ble vist til at hovedtyngden av de som utviklet alvorlige problemer gjorde det i ungdomsskoleårene.

Et annet ønske var å få til en god og samordnet innsats for målgruppen.

I planen for tidlig og samordnet innsats overfor barn og unge 6-16 i Verdal kommune ble det foreslått en rekke tiltak for å nå målene. Miljøteam ble beskrevet på følgende måte.

Miljøteam etableres i ungdomsskolene. De skal drive miljøarbeid med risikoutsatte ungdomselever. Miljøteam etableres som et tverrfaglig sammensatt team etter ide fra Kristiansund kommune. Miljøteam kan iverksette tiltak både i hjemmet, på skolen og i fritiden.

Organisering av Miljøteam som tiltak:

Det kommunale tiltaket Miljøteam ungdomsskole består av to 100% stillinger. Miljøteam som tiltak skal jobbe opp mot alle ungdomsskoleelever i kommunen og gir tilbud til begge ungdomsskolene i kommunen.

01.01.10 tiltrådte Siri Strand som ny leder for Miljøteam i Verdal kommune. Den første tiden ble brukt til å sette seg inn i det arbeidet som allerede var gjort, samt det å bli kjent med både elever og kollegaer ved kommunens to ungdomsskoler.

Den tidligere lederen av Miljøteam informerte om at de i oppstarten opplevde utfordringer i forhold til å få tiltaket forankret i skolens ledelse, utfordringer i forhold til hva tiltaket skulle være og hvilke ungdommer som skulle få tilbud om tiltaket. Det var også utfordringer i forhold til lokalisering og en sprikende forventning om tyngden på sakene det var ønskelig at vi jobbet med.

Etter å ha vært gjennom en forventningsavklaring med skoleledelse, styringsgruppe og kollegaer ble det vurdert som riktig at vi skulle finne vår egen plattform og vårt ståsted, sett opp mot kommunens eget planverk.

Ut fra kommunens tilbakemeldinger var tanken og ønsket at vi i stor grad skulle jobbe forebyggende opp mot kommunens ungdommer, slik at skolene på sikt får flere gjennom videregående skole og ut i jobb!

I løpet av våren-10 utarbeidet vi det vi mente ville være hensiktsmessig å jobbe med de kommende årene.

Sammen med styringsgruppa til Miljøteam ble det bestemt at arbeidet i større grad skulle rette seg mot det å

komme inn i problemstillingene på et tidligst mulig tidspunkt. Det ble derfor plukket ut noen fokusområder for Miljøteam:

- Relasjonsbygging med 8. trinn, både elever og lærere.
- Fravær og «drop-out» i gym og svømming.
- Å være et synlig og tilgjengelig tilbud for elever, foresatte, lærere og samarbeidspartnere.
- Miljøteam som tiltak skal være tilgjengelig for ALLE ungdomsskoleelever og et mer konkret tiltak/tilbud i forhold til enkeltelever.

Fra oppstarten har vi hatt mange forskjellige baser (kontor), både i og utenfor skolen. Til enhver tid har vi vurdert og prøv ut modeller som vi mente kunne passe. I løpet av disse årene har vi konkludert med at når vi jobber med mennesker og særlig ungdommer er det viktig å være synlige på ungdommens arenaer. Et hovedmål har hele tiden vært å bli inkludert som en del av tenkingen i Verdals skolen. Etter hvert som Verdals skolene har tatt i bruk tiltaket, har også viktigheten av at vi er tilgjengelige for ungdommene i ungdommenes friareal blitt prioritert. Målet er at det skal være lett å ta kontakt med oss uten at det skal ikke oppleves stigmatiserende å snakke med oss.

I starten opplevde vi stor motstand fra skole og samarbeidspartnere. Vi var annerledestenkere som kom inn på skolens arena og flere har i ettertid uttrykt at de var redde for å «bli sett i kortene». Miljøteam har derfor hatt et klart mål om å bruke tid for å få til et godt samarbeid/samspill med skolens ansatte og ikke minst skolens ledelse. Uten at vi har forståelse og aksept for hvordan vi jobber fra ledelsen, vil vi også slite med å få aksept fra lærere, elever og foresatte.

Disse årene har vi gått fra å sitte alene på kontoret, uten å bli kontaktet på mail og telefon, til å nå sitte i skolebyggene, midt i elevarealet, og vi brukes. For å nå dit vi er i dag har vi vært i 1-1 dialog med de aller fleste lærere og assistenter i Verdals ungdomsskoler. Vi har informert om hvordan vi som tiltak skal fungere i teorien og jobbet tett opp mot de fleste ansatte i praksis. Etter hvert som skolens ansatte har opplevd støtte i vår erfaring og kompetanse, har vi blitt benyttet av flere og flere. Skoleledelsen ved begge skoler uttrykker at de setter pris på vår tilstedeværelse i skolen og opplever støtte i hverdagen.

På grunn av at vi jobber i en kommune som har satset på Miljøteam som tiltak, har vi fått jobbe kontinuerlig med relasjonsbygging med samarbeidspartnere i kommunen i snart 8 år. Dette har skapt en trygghet for både oss som ansatte og våre samarbeidspartnere, som igjen er noe ungdommene kan nyte godt av. Vi har gått fra å bruke svært mye tid på å bygge relasjoner, til å i større grad å kunne spisse innsatsen vår opp mot gruppen av ungdommer og ansatte som har behov for vår kompetanse. Vi har også sett at ved å bruke tid på å veilede og trygge samarbeidspartnere i rollen de har opp mot ungdommer, når vi i fellesskap ut til flere ungdommer og familier med tilpasset hjelp, ut fra deres behov.

Hvordan nå ungdommene?

Miljøteam har ingen fast prosedyre i forhold til hvordan vi jobber med den enkelte ungdom. Alle blir individuelt behandlet og vårt arbeid legges opp ut fra ungdommens behov og eventuelle samarbeidspartneres faglige vurdering av hva slags tilbud som skal gis. Det betyr at det er stor variasjon i det tilbudet Miljøteam til enhver tid gir med tanke på varighet, intensitet og innhold. Vi er samtalepartner, tilrettelegger, koordinator, får ting til å skje på vegne av eleven og vi jobber for å bygge og opprettholde gode relasjoner.

Mange års erfaring med ungdomsarbeid har vist oss at vi ikke kommer noen veg med de risikoutsatte ungdommene uten at vi har jobbet med å bygge en god relasjon i «fredstid». Vi bygger relasjon med ungdommer gjennom å representere trygge, forutsigbare voksenmodeller. I ungdommenes hverdag representerer vi «voksne med tid» som ikke er styrt av en timeplan eller klokka. Vi har en meget fleksibel arbeidstid, noe som gjør at vi kan vær tilstede for ungdommer når de trenger oss som mest. For å nå flest mulig av ungdommene er skolen vår hovedarena.

Når vi oppsummerer tallene for de siste 3 årene ser vi at vi har loggført samtaler med mellom 15-20% av ungdomsgruppa hvert år. Dette er alt fra alvorlige barnevernssaker, mobbing, store utfordringer på skolen og vold, til mindre alvorlige saker som syke kjæledyr, lett kjærlighets sorg, småkrangling med venner/foreldre osv.

Samarbeid med andre instanser.

Et av ønskene fra kommunens side, da tiltaket ble startet, var å få til en god samordnet innsats for målgruppen.

For oss i Miljøteam betyr det at vi skal jobbe og samarbeide godt med både interne og eksterne samarbeidspartnere.

For å gi ungdom riktig hjelp til riktig tid har det vært brukt mye tid på våre samarbeidspartnere i og utenfor skolen. Det store løftet for Miljøteam kom etter hvert som skolene så viktigheten av denne type arbeid og at de ønsket å ta del i tenkingen. I dag består teamet ved Verdalsøra ungdomsskole av Miljøteam`s ansatte, skolens miljøterapeut, skolens sosiallærer og skolens helsesøster. I Vuku (som er en mindre skole) består teamet av Miljøteam`s ansatte, skolens miljøterapeut og skolens helsesøster. Det er faste møter med ledelsen ved begge skoler. Fra skoleåret 2015/2016 har ungdomsskolene samme helsesøster og dette sees på som et stort pluss for det helhetlige tilbudet som gis til ungdommer i kommunen.

I tillegg til å samarbeide tett med skolens ansatte og ledelse, samarbeider vi med det som etterhvert har fått navn Verdal ungdomsforum (VUF): VUF er forankret i kommunalt planverk som en av tiltaksgruppene gjennom SLT-modellen og jobber ut fra mandatet: «*Verdal ungdomsforum skal arbeide opp mot utfordringer knyttet til ungdomsmiljøet i Verdal kommune. Verdal ungdomsforum kan diskutere utfordringer på samfunn, system- og individ – nivå, og skal komme frem til forslag/tiltak som gir ungdom best mulig utgangspunkt til å lykkes på ulike måter i livene sine*».

Verdal ungdomsforum er satt sammen av voksne som jobber med Verdals-ungdom på forskjellige nivåer/arenaer i kommune, fylke, stat.

Det felles målet er å få til god samordnet innsats for målgruppen!

VUF består i dag av:

- Miljøteam ungdomsskole.
- Ungdomskontakter.
- *Kinokjeller`n.* (Ungdommens hus)
- Miljøterapeuter på videregående.
- Miljøterapeuter i ungdomsskolen.
- Helsesøstre.
- Barneverntjenesten.
- Nav -ungdomsteam
- SLT

I tillegg er Miljøteam representert i ukentlige møter med Politiet.

Ut over dette samarbeider vi ofte med miljøterapeuter i barneskolen, leger, BUP, PPT osv. Det forekommer også at vi samarbeider med tilsvarende tjenester i nabokommuner.

Vi ser på samarbeide med våre samarbeidspartnere som svært viktig og positivt for kommunens ungdommer. Ingen tiltak i kategorien forebyggende innsats vil noen gang nå alle barn og unge. I vår kommune når Miljøteam og miljøterapeuter noen, ungdomskontakter når noen, sosiallærer når noen, helsesøster når noen, lærer når noen, Ungdommens hus når noen osv. I sum når vi flere ungdommer når vi jobber sammen, enn om vi jobber alene.

Verdal 14.04.16

Siri Strand

Leder Miljøteam ungdomsskole.

Vedlegg 3: Undersøkelse Verdalsøra ungdomsskole (xx svar)

1. Flervalgsspørsmål

Prosent

Hva er din stilling?

Assistent	17,6%
Lærer	52,9%
Leder	8,8%
Ikke besvart	20,6%

2. Matrisespørsmål

Vurder utsagnene nedenfor og grader svaret ditt fra 1-6 der 1: I svært liten grad , 6: I svært stor grad.

	1: I svært liten grad	2: I liten grad	3: I nokså liten grad	4: I moderat grad	5: I stor grad	6: I svært stor grad
I hvor stor grad opplever dere at Miljøteam er kjent for elevene ved skolen?	0%	0%	0%	8,8%	38,2%	52,9%
I hvor stor grad opplever dere at Miljøteam er godt kjent med ungdommene på ungdomsskoletrinnet	0%	0%	0%	8,8%	41,2%	50%
I hvor stor grad opplever dere at Miljøteam er et viktig tilbud for elevene ved skolen?	0%	0%	2,9%	2,9%	26,5%	67,6%
I hvor stor grad opplever dere at Miljøteam er viktig for å få et godt læringsmiljø ved på skolen?	0%	0%	2,9%	8,8%	41,2%	47,1%
I hvor stor grad opplever dere at Miljøteam tidlig nok oppdager ungdom som trenger hjelp eller støtte i ungdomsskolen?	0%	0%	0%	17,6%	50%	32,4%

3. Åpent spørsmål

Hvis du ønsker å komme med mer utfyllende kommentarer vedrørende "I hvor stor grad opplever dere at Miljøteam tidlig nok oppdager ungdom som trenger hjelp eller støtte i ungdomsskolen?" , bruk kommentarfeltet under.

- synes at miljøteam er en viktig og riktig satsning i kommunen.
- Veldig fin ordning at miljøteamet fordeler seg på trinn. Fortsett med det.
- Miljøteam observerer elever i og utenfor klasserommet og fanger opp elever som både kan føle seg ensom og være utenfor.
- Gjensidig samarbeid mellom Miljøteam og andre ansatte fanger opp flere elever.
- Det er veldig mange elever på vår skole, miljø-team vil også være avhengig av tett dialog med sine samarbeidspartnere (ledelsen, kontaktlærer, assistent, utekontakt m.fl.) for å se ungdommene godt nok.
- Teamet er gode til å observere i friminutt, legger merke til hvordan enkelt eleven blir ivaretatt av medelever.
legger godt merke til endringer.

- Miljøteam er alltid tilgjengelig.
Ingen sak er for liten eller for stor.
Følger alltid opp sakene vi kommer med.
- Jeg synes de ofte utfyller min rolle i min arbeidshverdag, og også gjør meg bedre i stand til å gjøre hensiktsmessige observasjoner vedrørende enkeltelever. De fungerer som gode støttespillere i utfordrende elevsaker, til både enkeltelever og oss som arbeider med dem.
- Her kan jeg vise til mange eksempler. Miljøteamets kontaktflate er av en slik karakter at den bringer utrolig mye informasjon omkring elevene tilbake til skolen. Jeg kan her nevne teamets kontakt med politi, sosiale medier, tilbakemeldinger fra ansatte og medelever.

4. Matrisespørsmål

Vurder utsagnene nedenfor og grader svaret ditt fra 1-6 der 1: I svært liten grad , 6: I svært stor grad.

	1: I svært liten grad	2: I liten grad	3: I nokså liten grad	4: I moderat grad	5: I stor grad	6: I svært stor grad
I hvor stor grad bidrar Miljøteam til et bedre psykososialt miljø på skolen?	0%	0%	0%	8,8%	55,9%	35,3%
I hvor stor grad når Miljøteam de elevene som trenger dem mest?	0%	0%	0%	23,5%	52,9%	23,5%
I hvor stor grad har du benyttet deg av bistand fra miljøteam?	5,9%	8,8%	2,9%	20,6%	38,2%	23,5%
I hvor stor grad opplever du å ha fått hjelp/bistand fra miljøteam?	2,9%	5,9%	2,9%	14,7%	41,2%	32,4%

5. Åpent spørsmål

Har du andre kommentarer angående Miljøteam, bruk kommentarfeltet under.

- Får veiledning av Miljøteam når en selv lurer på elever. De tar tak i vanskelige situasjoner når en selv trenger hjelp med elever.
- Jeg har hatt et bredt samarbeid med Miljøteam, og mener at denne gruppen er nødvendig, i økende grad, som medspiller i skolehverdagen.
- Det er viktig å ha et miljø-team som fanger opp elevene der hvor evt. ledelsen har blitt nødt til å sette ned foten.
Mange øyne som ser og ører som lytter er en forutsetning for at flest mulig blir sett og hørt!
- Litt mye opptatt med møter, men stort sett løsningsorientert.
- Teamet er meget viktig som støttespillere for pedagogisk personalet. En viktig støttespiller for ungdommene og gode samtalepartnere. Er flinke til å ta tunge samtaler og veileder godt i konflikter.
Dette er et tiltak som ungdomskolen trenger, et svært viktig tiltak for det psykososiale miljøet.
- De tar problemene jeg som lærer kommer med seriøst.
Jeg har ofte brukt miljøteam for å få råd om hvordan jeg skal gå fram i ulike saker.
De viser stor kunnskap.
- Jeg ønsker at miljøteam hadde en enda mer synlig rolle blant de voksne på skolen. Gjerne ved at de ikke bare deltar på teamene, men også sier noe om områder de arbeider med for øyeblikket, med jevne

mellomrom. Dette tror jeg kunne gjort dialogen og samarbeidet enda bedre. Kanskje kunne det ført til bredere og enda jevnere fokus på det psykososiale miljøarbeidet, for flere, også?

- Jeg synes miljøteam er en essensielt del av vårt arbeid med å skape et godt psykososialt miljø på skolen!
- Travelt Miljøteam... Noen få elever tar mye av fokuset...

Veldig god samtalepartner både for voksne og ungdommer...
- Jeg mener Miljøteam (MT) er kjempeviktig for VUS og jeg mener de gjør en god jobb. I tillegg skulle jeg ønske at de var mer synlig i løpet av dagen. Har forståelse for at det er mye møtevirksomhet, men skulle gjerne hatt mer bistand fra dem når elever utfordrer oss. Noen fra MT burde gått runden på starten av hver økt, for å sjekket at alle var kommet seg inn til time. Vært synlig i garderobearealet i matpausen.
Det er viktig med god relasjon til elevene, men opplever at MT ikke ønsker å gå inn i konflikt med noen av elevene og heller bare være "kompis". Dette blir også utfordrende for de av personalet som prøver å opprettholde de satte rammene vi har på skolen.
Mener IKKE at MT gjør en dårlig jobb og er "lat", men tror vi har hatt bedre utbytte av dere hvis dere har vært mer synlig.
- Miljøteamet er med og avlaster både ledelsen og kontaktlærerne i svært stor grad. Teamets brede sammensetting er av uvurderlig betydning. Å ha medarbeidere med stor kjennskap til for det første- hvordan barnevernet arbeider, samt stor kunnskap omkring å bygge opp relasjoner og psykisk helse settes pris på.

6. Matrisespørsmål

Hvis du er leder:

	1: I svært liten grad	2: I liten grad	3: I nokså liten grad	4: I moderat grad	5: I stor grad	6: I svært ikke besvart
I hvor stor grad opplever du som leder at Miljøteam er en viktig ressurs ved din skole?	0%	0%	0%	0%	2,9%	11,8% 85,3%

Vedlegg 4: Undersøkelse Vuku barne- og ungdomsskole (17 svar)

1. Flervalgsspørsmål

Prosentats

Hva er din stilling?

Assistent	0%
Lærer	58,8%
Leder	17,6%
Ikke besvart	23,5%

2. Matrisespørsmål

Vurder utsagnene nedenfor og grader svaret ditt fra 1-6 der 1: I svært liten grad , 6: I svært stor grad.

	1: I svært liten grad	2: I liten grad	3: I nokså liten grad	4: I moderat grad	5: I stor grad	6: I svært stor grad
I hvor stor grad opplever dere at Miljøteam er kjent for elevene ved skolen?	0%	0%	0%	5,9%	52,9%	41,2%
I hvor stor grad opplever dere at Miljøteam er godt kjent med ungdommene på ungdomsskoletrinnet	0%	0%	0%	5,9%	64,7%	29,4%
I hvor stor grad opplever dere at Miljøteam er et viktig tilbud for elevene ved skolen?	0%	5,9%	5,9%	29,4%	41,2%	17,6%
I hvor stor grad opplever dere at Miljøteam er viktig for å få et godt læringsmiljø ved på skolen?	5,9%	0%	11,8%	29,4%	35,3%	17,6%
I hvor stor grad opplever dere at Miljøteam tidlig nok oppdager ungdom som trenger hjelp eller støtte i ungdomsskolen?	0%	0%	0%	52,9%	35,3%	11,8%

3. Åpent spørsmål

Hvis du ønsker å komme med mer utfyllende kommentarer vedrørende "I hvor stor grad opplever dere at Miljøteam tidlig nok oppdager ungdom som trenger hjelp eller støtte i ungdomsskolen?" , bruk kommentarfeltet under.

- Jeg vet ikke om Miljøteam tidlig nok oppdager ungdom som trenger hjelp eller støtte i ungdomsskolen.
- viktig med god kommunikasjon med kontaktlærerne

4. Matrisespørsmål

Vurder utsagnene nedenfor og grader svaret ditt fra 1-6 der 1: I svært liten grad , 6: I svært stor grad.

	1: I svært liten grad	2: I liten grad	3: I nokså liten grad	4: I moderat grad	5: I stor grad	6: I svært stor grad
I hvor stor grad bidrar Miljøteam til et bedre psykososialt miljø på skolen?	0%	0%	5,9%	35,3%	41,2%	17,6%

I hvor stor grad når Miljøteam de elevene som trenger dem mest?	0%	0%	5,9%	35,3%	41,2%	17,6%
I hvor stor grad har du benyttet deg av bistand fra miljøteam?	0%	17,6%	17,6%	23,5%	29,4%	11,8%
I hvor stor grad opplever du å ha fått hjelp/bistand fra miljøteam ?	0%	5,9%	11,8%	35,3%	35,3%	11,8%

5. Åpent spørsmål

Har du andre kommentarer angående Miljøteam, bruk kommentarfeltet under.

- Opplever at miljøteam kan misbrukes av elever som er "lei av å ha fag", og derfor går til miljøteam for å gjøre noe som er kulere.
- Har en viktig funksjon i skolen. Likevel kunne det med fordel ha vært litt mer opplyst blant personale hva som egentlig er jobben til miljøteam. Virker ikke som noe er fastbestemt.
- Kanskje Miljøteam kan brukes mer til å få i gang aktiviteter for elevene i friminuttene? Gjerne uteaktiviteter nå på våren.
Målet er å bidra til et best mulig miljø, og aktiviteter hvor elevene gjør noe sammen er positivt.
Tror at elevgruppen vi har nå trenger lite samtaler i timene. Viktigere da å bli sett i friminuttene.
Noen elever kan også med fordel følges litt ekstra med i friminuttene. I timene er de fleste elevene i ro.

6. Matrisespørsmål

Hvis du er leder:

	1: I svært liten grad	2: I liten grad	3: I nokså liten grad	4: I moderat grad	5: I stor grad	6: I svært stor grad	Ikke besvart
I hvor stor grad opplever du som leder at Miljøteam er en viktig ressurs ved din skole?	0%	0%	0%	5,9%	5,9%	17,6%	70,6%

Vedlegg 5: Sammendrag – intervju med samarbeidspartnere miljøteam (M.T.)

	Helsesøster	Miljøteam Verdal v.g	Ungdomskontakten	Barnevern
<p>1. Hvor ofte har dere kontakt med Miljøteam?</p> <p>a. Har dere faste møter?</p> <p>b. Møtearena?</p>	<p>a.Ja</p> <p>b.To ganger i uka gjennom: Skolehelseteam i Vuku og Utvidet miljøteam på VØU (ikke alltid Helsesøster kan delta.) Uformelt: Omtrent daglig kontakt med M.T. i Vuku og på VØU.</p>	<p>a.Ja</p> <p>b. Verdal Ungdomsforum og uformelle samtaler</p> <p>Verdal Ungdomsforum: Barnevern, NAV(ungd.team), Ungdomskontakten, Miljøteam v ungdomsskolen og Miljøteam ved Verdal videregående, Helsestasjon</p>	<p>a. Ja</p> <p>b. En gang pr. mnd i Verdal Ungd.forum. Uformelle møter når Ungd.kontakten er på Ungdomsskolene</p>	<p>a. Ikke faste møter</p> <p>b. Vi har møter om ungdommer vi jobber sammen om. Taushetsplikten kan være hemmende.</p>
<p>2. På hvilke måte opplever dere at Miljøteam oppdager og intervensjoner på et tidlig tidspunkt i fht ungdom som trenger hjelp eller støtte fra det offentlige hjelpeapparatet?</p>	<p>2.Skolene er flinke til å koble på M.T. tidlig. M.T. kjenner ungdommen godt. Helsesøster melder også saker til M.T og vise versa. Vi får etter hvert mye info om elever – og det blir viktig vi har et fokus på det som fungerer også, så ikke «rommet» til ungdommene blir for smalt.</p>	<p>2. De har fokus på de utfordringene mange ungdommer møter : Utenforskap og angst, depresjon og mangel på selvregulering.</p>	<p>2. Miljøteam har en stor vilje til å støtte ungdommer som sliter. De arbeider opp mot eleven hjemme, på skolen og i fritid.</p>	<p>2. M.T. kjenner ungdommen meget godt. Har god kunnskap om og overblikk over ungdommen.</p>
<p>3. Hva kan gjøres bedre ?</p>	<p>3. M.T. må ikke bli «politi» - de har en viktig rolle på den forebyggende arenaen, så det er viktig at lærerne blir veiledet til å ta</p>	<p>3. Det dukker opp elever på vg. som ikke er oppdaget på ungdomsskolen. Skulle ønske at flere ble</p>	<p>3.Miljøteamet på u.skolen kan bidra til å bryte opp uheldige nettverk. Kan også være en oppgave for losen.</p>	<p>3. Viktig at M.T. er et lavterskeltilbud. Må jobbe med alle.M.T er god til å se utfordringene. Viktig at de styrer</p>

	saker selv, slik at ikke vi i støtteapparatet får alt som skjærer seg. Det blir viktig fremover at de selv får si noe om organisering slik at miljøteam får plass på begge skolene på en måte som passer dem. På en side hadde det vært aktuelt med noen fast på hver, og så en overordnet, men på den andre siden er det positivt med begge skolene.	oppdaget tidlig og at det ble satt inn tiltak. Viktig tidlig å avklare hvorfor ungdom ikke lykkes og har mistet motivasjonen.	Losen også inn i gymmen for å få alle med. MT-rom som legger til rette for «Åpen-dør» prat i friminuttene.	til andre instanser når problemene blir for tunge.
4. På hvilke måte opplever dere at Miljøteam beskriver tendenser i ungdomsmiljøet som vi som kommune bør ha særlig fokus på?	4. De har god oversikt over dette.	4. De har fokus på de utfordringene mange ungdommer møter : Utenforskap og angst, depresjon og mangel på selvregulering.	4. M.T. har god oversikt. Ser også de «usynlige» ungdommene. Både U K og MT kunne hatt større innsats opp mot innvandrerne.	4. M.T. har kjempeoversikt
5. Hvordan vurderer dere Miljøteam sitt arbeid i fht Statement ?	5. Vet ikke hvor mye tid de bruker på planleggingen av Statement. Det er positivt og nødvendig at de er tilstede på Statement. De kjenner ungdommen godt.	5. Viktig at de deltar. Mye tid til planlegging stjeler for mye tid som kan brukes sammen med ungdommen.	5. Viktig både for U K og MT å være tilstede denne kvelden, men planleggingen bør over på Ungd. Hus	5. Kan endre seg med Ungdommens hus. Viktig at de er til stede.
6. Hvordan opplever dere samarbeidet med Miljøteam i fht tiltak rettet mot ungdomsgruppa i Verdal?	6. Det er et godt samarbeid. Taushetsplikt fungerer som det er nå. Opplever respekt for min helsebit, samtidig som jeg	6. Samarbeidet oppleves som godt. Samarbeidet foregår mest i overganger og i maidagene.	6. Samarbeidet mellom UK og MT er godt. Samarbeider om ungdommer f.eks. ved hjemmebesøk.	6. Det er et godt samarbeid mellom M.T. og Barnevern. Bra at M.T. består av både menn og kvinner. B.V. henvender seg til

	sier i fra når det er ting vi må samarbeide om – opplever vi er gode på å spille på hverandre.			M.T. når de trenger hjelp. De er fleksible.
7. Ser dere noe som kunne vært endret i dette samarbeidet for å gi utsatt ungdom et bedre tilbud	7. Kunne tenke meg at helse sammen med miljøteam blir løftet enda mer opp mot større ting på skolen slik som fraværprosedyrer, mobbing, når det kommer nye elever. Vi kjenner hverandre godt slik at vi er trygge på å be hverandre inn, men mer på et overordnet nivå Taushetsplikt fungerer som det er nå. Opplever respekt for min helsebit, samtidig som jeg sier i fra når det er ting vi må samarbeide om – opplever vi er gode på å spille på hverandre	7. «Oversettelsesjobben» er den viktigste oppgaven M.T. har. D skal sette lærerne i stand til å omgås alle elever. M.T. må prate med lærerne om enkeltelever. Det må samtales med hver enkelt lærer om enkelteleven.	7. UK skulle gjerne blitt koblet på mer i hendelser som berører felles ungdommer. Miljøteam skulle vært med på samarbeidet om FlipOver som er satt i gang av Barnevernet.	7. Det hadde vært viktig om M.T. hadde deltatt på FlipOver (et lavterskelltilbud for ungdom) Ungdomskontakten og barnevern deltar på dette tilbudet.
8. Hvordan vurderer dere Miljøteamets rolle i de rusforebyggende 7. klasse - møtene?	Fungerer godt som det er i dag.	8. Naturlig at de deltar på Forebyggende 7.- klassemøtene. De kjenner ungdommen og deres utfordringer. Det er viktig at .7.klassingene og foreldrene blir kjent med M.T.	8. Ungdomskontakten (U.K.)og M.T.kjenner hverandre godt. De har annenhver kveld og M.T. presenterer U.K. når de ikke er til stede, og omvendt.	8. Viktig at alle hjelpeinstanser blir synlige. Mener de gjør en god jobb opp mot elever og foreldre disse kveldene.

<p>9. Hvilken betydning har kontakten med Miljøteamet i kommunen for elever i overgangsfasen ungdomsskole / vg.?</p>	<p>9.Gode overføringer av kunnskap mellom Miljøteamene . M.T .fungerer godt i overgangen.</p>	<p>9. For å gjøre overgangen bedre kan M.T. v/videregående hospitere en uke på Ungdomsskolene sammen med M.T. ungdomsskolen. Viktig å lære av hverandre.</p>	<p>9. Betyr mye for tryggheten. Viktig tiltak at noen utsatte 9.-og 10.klassinger får møte videregående elever + MT på Vg. . Her formidles hvordan det er lurt å opptre på Vg.</p>	<p>9.M.T. spiller en viktig rolle i denne overgangen. Viktig samarbeidspartner. M.T. har bedre kontakt med ungdommen enn barnevernet har. At en i M.T. har barnevernsbakgrunn, er verdifullt.</p>
---	--	---	--	---